

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Telegramy Gazety Lwowskiej.

Berlin, 14. kwietnia. Wczorajsza „Nordd. Ztg.“ donosi: Odpowiedź Prus na notę austriacką z dnia 4. b. m. nie nastąpiła jeszcze.

Bukareszt, 13. kwietnia. Dawnym ministrom pp. Cretzulesco, Floresco, Balanescio i Kariagdi wytoczył rząd proces. Rząd prowizoryczny i ministerstwo proponują plakatami rozlepionymi po rogach ulic Księcia Karola Ludwika Hohenzollern na Księcia Rumuńskiego, zalecając usilnie ten wybór za pomocą głosowania powszechnego. Obiega pogłoska, że Książę przybędzie wkrótce ażeby się przedstawić. Ludność zdaje się być z tego zadowolona.

Część nieurzędowa.

Lwów, 12. kwietnia.

„Debatte“ powiada, że tak ze wzmianek Księcia Grammont uczynionych w Wiedniu, jako też z doniesień, które miały nadejść od Księcia Metternicha, pokazuje się, że w Tuileryach *wcale się niezbudowano pruskim projektem reformy*, i że gabinet francuzki upatruje w nim tylko zamiar Prus owdzięcia wojskowego przewodnictwa Niemiec, na co Francya nie może bynajmniej spojrzeć obojętnie.

W kołach dyplomatycznych w Wiedniu miano podług doniesienia „Freundenblattu“ otrzymać już zawiadomienie, że Francya poczyniła wszelkie przygotowania, by w razie wybuchnięcia zatargów wojennych w Niemczech ustawić zaraz *silny korpus obserwacyjny wzdłuż granicy Renu*, a równocześnie *drugi korpus u granicy piemonckiej*. Gabinet paryski chce poprzeć tem zupełną neutralność swoją wobec Prus i Włoch, a oraz zachować sobie wpływ swój na dalszy rozwój rzeczy. Również ma być pewnem, że także Rosya poczyniła już przygotowania wojskowe, by w podobnym wypadu skoncentrować znaczniejsze siły zbrojne wzdłuż granic prusko-austriackich. A ponieważ także Turcya przedsięwzięła znaczne uzbrojenia, mogą wkrótce wszystkie państwa znaleźć się w stanie zbrojnego pokoju, któryby się równał zupełnie europejskiemu obowowi wojennemu.

Wbrew doniesieniom kilku paryzkich i wiedeńskich dzienników zapewnia półurzędowa „Opinione“, że ani 27. marca ani później niezobowiązywał się rząd włoski niczem w obec Prus do wspólnego działania przeciw Austrii lub w jakimkolwiek innym celu. Inny dziennik florentyński, który zostaje również w stosunkach z tamtejszym rządem, zaprzecza wiadomości, jakoby hrabia Arese udał się w misji politycznej do Paryża.

„Presse“ dowiaduje się z listów prywatnych z Wiednia na Szląsku, że w okolicy Gorlicy, gdzie łączą się wszystkie główne koleje żelazne, jest już 80.000 wojska skoncentrowanego i gotowego do marszu. Z tego samego źródła donoszą, że około fortyfikacji twierdzy Neisse pracują bez przerwy. Z Jawerniku zaś na Szląsku austriackim donoszą, że w pruskich miejscach pogranicznych oświadcza się opinia ludności stanowczo przeciw rządowi Bismarka w ogóle i przeciw pruskim zachciankom wojennym w szczególności.

Dzienniki niemieckie upatrują główne znaczenie wniosku pruskiego na sejmie związkowym w tem, iż Prusy starają się o reformę wojskową, któraby odpowiadała żądaniom wyjawionym państwu związkowym w okólnej depeszy z dnia 24. marca. W tym celu rozszerzenie potęgi pruskiej w Niemczech, a jak ze strony pruskiej utrzymują, dla Niemiec, jakieby z tąd wynikło, musiałoby dostać i zewnętrzną polityczną cechę. „Złanie się linii Menu z ideą Triady“, o którym mówią, ma mieć na celu zastąpienie mocarstwa, które dotąd równoważyło uogólnienie i urzeczywistnienie tendencji pruskiej innym mocarstwem mniej silnem, ma więc pod względem negatywnym do tego doprowadzić, do czego reforma wojskowa dąży pod względem pozytywnym. Te to obawy słyszeć się dają w dziennikach niemieckich z powodu projektu pruskiego, który wszędzie bardzo ozięble przyjęty został.

Nadmienić jednak musimy, iż dzienniki niemieckie powstają po części na osobę pana Bismarka, uważając go jako właściwego autora projektu. Polemika w wielu dziennikach, mówiąc o przeprowadzeniu projektu przez Prusy same, bierze za punkt wyjścia zasady pruskiego prezesa rady ministrów w kwestyach wewnętrznych pruskich; wspominamy o tem dla tego żeby nas nie posądzało, iż zaczepiamy osobę p. Bismarka, mówiąc o zdaniach dzienników niemieckich. „Liberalna podstawa“ na jakiej p. Bismark przeprowadziłby chiał projekt reformy związkowej, co za nadto

jest rażącej sprzeczności ze znanymi dotąd politycznymi jego zasadami, dla tego punkt ten wszędzie głównie i żywo podnoszą.

Wprawdzie, nie wiedzieć czy w obronie konsekwencji p. Bismarka, czyli też w chęci wykazania jego niekonsekwencji, z wielu stron zwracają uwagę, iż cały liberalizm projektu nie wielkie ma znaczenie, ponieważ parlament, pomimo tego iż z powszechnego głosowania i bezpośrednich wyborów wychodzić ma, jednak tylko głos doradcy mieć będzie. W końcu obawiać się można, iż rozszerzenie potęgi pruskiej do niczego nie doprowadzi jeno do rozszerzenia w całych Niemczech zasad, jakie w Prusiech de facto przeprowadzono na przeciw reprezentacji prawnie existującej, żadnym warunkiem nie ograniczonej, kiedy parlament ów sprawować ma czynność z góry do roli doradczej ograniczoną. A przecież samo zaprowadzenie urzędów wojskowych pruskich Niemcy uszczęśliwić nie zdola. Lecz Prusy chcą parlamentu tylko dla pozorów i t. p.

Dnia 11. b. m. odbyło się w Berlinie liczne zgromadzenie tamtejszych członków *związku narodowego* i przyjęto jednogłośnie następujące rezolucje:

„Zawikłania, które grożą popchnięciu Niemiec do wojny, dowodzą niemożliwości dalszego utrzymania się ustawy związkowej, a kilkakrotne bezowocne usiłowania ze strony rządów ku zreformowaniu związku świadczą o słuszności celu związku narodowego. Berlińscy członkowie tego związku są przekonani, że przy wojskowym i marynarskim połączeniu Księstw z Prusami potrzeba obstarzać, jako przy słusznym prawie Prus, ale nie można popierać gwałtownej anexyi, której przeprowadzenie obciążałoby Prusy odpowiedzialnością za grożącą wojnę i wmiśzanie się zagranicę. Terazniejszy wniosek reformy związku może być doprowadzony do skutku tylko pod przewodnictwem takiego rządu, który bez ograniczenia urzeczywistnia prawo konstytucyjne własnego kraju.“

„Hamb. Nachr.“ ogłaszają podanie uczestników *adresu dziewiętnastu do bawona Gablenza*, którzy upraszają, ażeby im wolno było pociągnąć holsztyński rząd krajowy do odpowiedzialności, jeżeliby ten nie zarządził wkrótce zagrożonego śledztwa, lub nie odwołał urzędownie obelgi wyrządzonej w podaniu do Namiestnika. *Baron Gablenz odpowiedział na to: Sciganie sądowe zostało zaniechane na jego życzenie, ażeby uniknąć podejrzenia o proces tendencyjny.* Kroki sądowe są dozwolone każdemu obywatelowi państwa, a więc i podpisanym petentom. Namiestnik nie ma żadnego wpływu na sądy. Ponowione tem podaniem wzburzenie jest pozalowania godne, wszelako nie przeszkodzi mu ono rządzić podług istniejących ustaw.

Do *Vaterl.* piszą z Berlina, że w tak zwanym pruskim projekcie reformy nie chodzi o nowy akt reformy lub o nową ustawę zasadniczą związku, lecz tylko o wnioski względem niektórych szczególnie ważnych kwestyi polityczno-wojskowych, to jest o podporządkowanie sił wojskowych niemieckich pod rozkazy Prus. Wybory podług ustawy z roku 1849, która ma służyć za podstawę do zwołania parlamentu niemieckiego, mają odbywać się jak wiadomo całkiem bezpośrednio, przez bezwzględną większość wszystkich głosów oddanych w okręgu wyborczym. Wyborcą i ukwalifikowanym do wyboru jest każdy Niemiec nieposzlakowany, który ukończył lat 25, a nadto każdy mający być wybranym na deputowanego winien najmniej przez 3 lata należeć do jednego z państw niemieckich. Okręgi wyborcze w większych państwach mają obejmować 100.000 dusz, w mniejszych 50.000. Najmniejsze państwa mają do wyborów łączyć się z większemi.

Niektóre półurzędowe dzienniki pruskie głoszą, że średnie państwa niemieckie, a między nimi Bawarya, przychylają się do pruskiego projektu reformy. Wiadomość ta jest tendencyjną i zaprzecza jej w ogólności całe zachowywanie się państw średnich. Cały lud niemiecki jest przeciwny propozycjom pruskim.

Dania nie myśli także pozostać widzem obojętnym w obec zawikłan w Niemczech. Gazeta berlińska zganiała ostro wystąpienie izby ludu przeciw propozycjom ministra wojny. Dania — powiada — nie powinna zajmować takiego stanowiska, jak gdyby jej istnienie zależało od obojętności i tolerancji zagranicy; ona nie powinna zapominać o sobie. — Odezwa ta nie pozostała bez skutku, gdyż zaraz potem zatwierdziła izba ludu wniosek ministra wojny względem przyzwolenia 100.000 talar. na sprawienie nowych karabinów.

Z Warszawy dowiaduje się „Presse“, że ze skonfiskowanych w Królestwie Polskiem dóbr kościelnych i majątków prywatnych utworzono 18 majoratów dla *generatów rosyjskich*. — Bardzo wielu zaś oficerom sztabowym armii rosyjskiej w Polsce udzielony został dłuższy urlop, tak że zdawać się może, jakoby ze strony rosyjskiej sądzono, że pora działania nie tak prędko jeszcze nastąpi.

Rząd turecki otrzymał telegram z doniesieniem, że *Józef Karim* nie opuścił Syrii, lecz znalazł przytułek u jednego z naczelników arabskich po tamtej stronie Kesruanu.

Rząd egipski postanowił zaprowadzić 12 lazaretów i radę sanitarną w Alexandryi, w której mają zasiadać delegaci jenerałnych konsulatów, a zarazem ofiarował rządowi tureckimi trzy okręta wojenne dla dozorowania portów Dzeddy, Gomba i Movy.

Monarchia Austriacka.

Sześćdziesiąte szóste posiedzenie Sejmu krajowego dnia 13. kwietnia 1866.

Marszałek krajowy *x. Leon Sapięha* zagał posiedzenie o godzinie 10^{3/4} przed południem. Obecnych posłów było 120. Ze strony Rządu: c. k. komisarz rządowy, radzca dworu pan *Possinger*.

Po przyjęciu protokołu ostatniego posiedzenia odczytano pismo c. k. Przydyum Namiestnictwa z uwiadomieniem, że Jego Ces. król. Apostolska Mość najmiłościwiej raczył przyjąć do wiadomości podziękowanie złożone do rąk Jego Exc. c. k. Namiestnika przez deputację sejmową z powodu pożyczki głodowej.

Sekretarz *L. hr. Wodzicki* prostuje pomyłkę w drukowanym spisie petycyi z 16. marca r. b. gdzie pod liczbą 2235. zamiast: Nowy Sącz prosi o równouprawnienie żydów, — powinno stać: Stary Sącz petycyonuje przeciw równouprawnieniu żydów.

Przedłożono potem naglący wniosek p. *Gniewosza*, ażeby ustanowiono w budżecie krajowym stałą rubrykę wydatków na restaurację pomników historycznych. Wniosek ten bez drukowania odesłany został do komisji budżetowej.

Poseł *ks. Polowy* otrzymał urlop 7 dniowy.

Odczytano dalszy ciąg petycyi wniesionych do Sejmu od nr. 2511 do 2531.

Z dorządku dziennego przystąpiono do dalszej dyskusji nad budżetem.

Przy pozycyi VIII.: *wsparcie na klęską dotkniętych mieszkańców* uchwalono na wniosek komisji, ażeby pozycya ta wykreślona została, ponieważ na mocy Ustawy z dnia 6. stycznia r. b. z zawotowanej na ten cel sumy 3,000,000 złr. kwota 150,000 złr. na wsparcie bezzwrotne najbiedniejszych klęską dotkniętych mieszkańców przeznaczoną została.

Rubryka IX.: *Wydalenie włóczęgów* wykreślona została na wniosek komisji z budżetu, gdyż na mocy patentu z dn. 3. listopada 1786, reskryptu m'nisteryum stanu z dn. 8. marca 1861, rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z 24. kwietnia 1862 i z dnia 9. grudnia 1856 wydatek ten nie powinien być z funduszu krajowego pokryty, sam też projekt rządowy żadnej wynikłości z lat przeszłych nie wykazuje.

W rubryce X.: *Kwaterunkowe dla c. k. żandarmeryi* uchwalono następujące pozycye:

1. Czyszczenie koszar i innych pomieszczeń i t. p.	3091	złr.	20	c.
2. Oświetlenie koszar c. k. żandarmeryi	1134	"	—	"
3. Oświetlenie stajen, utrzymywanie i sprawnianie sprzętów stajennych	123	"	60	"
4. Utrzymanie i kompletowanie wszystkich sprzętów i pościeli dla oficerów, oraz należące się dla służącego urządzenie wraz z pościelą	325	"	—	"
5. Te same potrzeby dla niższych rang, t. j. furerów i woźnych	20	"	—	"
6. Utrzymanie i uzupełnianie sprzętów żołnierzy	979	"	—	"
7. Utrzymanie i uzupełnianie naczyńia kuchennego	370	"	40	"
8. Pranie bielizny (pościeli) dla prostych, furerów i woźnych	1517	"	40	"
9. Naprawa bielizny (pościeli)	101	"	16	"
10. Pranie koców zimowych i letnich, sienników, poduszek włosieniem i słomą wypchanych	303	"	48	"
11. Świeże napełnianie i dopełnianie sienników i poduszek słomą	632	"	25	"
12. Na gremplowanie materaców żadaną kwotę 843 złr. na wniosek komisji wykreślono.				
13. Na odnowienie pościeli koców, materaców włosiennych, poduszek słomą wypchanych i sienników uchwalono w skutek uwag poczynionych przez c. k. komisarza rządowego zamiast pierwotnie przez komisję preliminowanej kwoty 1628 złr.	2442	"	—	"
14. Opał i oświetlenie kancelaryi skrzydłowych i plutonowych	746	"	51	"
15. Opał i oświetlenie pomieszczeń oficerów, rachmistrzów, furerów i sług kancelaryjnych	303	"	27	"
16. Żadana na potrzeby pisarskie c. k. żandarmeryi kwotę 84 złr. na wniosek komisji wykreślono, z uwagi na to, że podług przepisów kwaterunkowych wszystkie potrzeby kancelaryjne z funduszu c. k. żandarmeryi płacone być winny.				
17. Preliminowaną na rozmaite inne wydatki dla c. k. żandarmeryi ryczałtową kwotę 2246 złr. 98 c. na wniosek komisji wykreślono; zaś na najem pomieszczeń oficerskich i prymaplanistów, za kancelarye i koszary przyznano	21.565	złr.	94	c.
Ogółem więc uchwalono przyjąć na budżet krajowy tytułem kwaterunkowego dla c. k. żandarmeryi sumę	33.673	złr.	21	c.

Przytem uchwalono polecić Wydziałowi krajowemu, by zdziałał jak najprędzej obliczenie kosztów poczynionych na sprawienie sprzętów do kancelaryi c. k. żandarmeryi i do areosztów (dla żandarmów), i sumę należną ze skarbu państwa na rzecz funduszu krajowego odebrał.

Dalszy wniosek komisji budżetowej, ażeby Sejm przedstawił wys. rządowi potrzebę zmniejszenia c. k. żandarmeryi przynajmniej o jedną czwartą część, uchylony został w skutek uwagi p. *Grocholskiego*, iż zmniejszenie tej straży bezpieczeństwa publicznego przy zdarzających się obecnie dość często w kraju kradzieżach i rozbojach nie byłoby na czasie.

Wnioski *ks. Trzeszczakowskiego*: 1) ażeby przy pozycyi 10. kwotę 303 złr. 48 kr. na 250 złr. zredukowano i udano się do przynależnej władzy, by letnie kocz w drodze licytacji sprzedano a uzyskane pieniądze na fundusz krajowy obrócono; 2) ażeby materace dla c. k. żandarmeryi zupełnie zniesiono, takowe w drodze licytacji sprzedano i uzyskane pieniądze na fundusz krajowy obrócono, zostały uchylone, a to głównie w skutek uwagi c. k. komisarza rządowego, że c. k. żandarmerya istnieje na podstawie obowiązującej ustawy, a postanowienia odnoszące się do ilości i ekwipowania jej nie należą do reprezentacji krajowej, lecz do władzy wykonawczej. Rząd sam uznał już materace dla żandarmeryi za zbędne, i pod tym względem uchwała Izby byłaby nie na miejscu.

W rubryce XI.: *Dopłaty na podwoły* uchwalono przyznać Wydziałowi krajowemu w rubryce nieprzewidzianych wydatków ryczałtową kwotę 6000 złr. do dyspozycyi z uwagi na to, że uchwała Izby znosząca tę rubrykę dopiero 19. marca zapadła, a rząd z funduszu krajowego wydatki na podwoły w tym roku już poczynił.

W rubryce XII.: *Podatki i daniny* uchwalono przyjąć pozycyę 695 według projektu rządowego.

W rubryce XIII.: *Drogi krajowe*, wniosła komisya budżetowa ażeby preliminowany na rok 1866 wydatek na budowę dróg krajowych w kwocie 20,000 złr. z budżetu krajowego był wykreślony.

Przeciw temu stawi p. *Gniewosz* wniosek, ażeby ze względu na niezbędną potrzebę preliminowano 20,000 złr. na budowę dróg.

Wniosek ten poparł p. *Grocholski* z dodatkiem, ażeby ta kwota służyła także na utrzymanie gościńców.

Po wyjaśnieniu danem przez c. k. komisarza rządowego, iż pozycya ta w przedłożeniu rządowem przeznaczona była na zaliczki zwrotne i na wsparcia z powodu budowy i konserwacji gościńców, i że do 1go marca r. b. z tej preliminowanej sumy wydano już 11,300 złr., mianowicie 10,300 złr. tytułem zaliczki dla konkurencyi a 1000 złr. tytułem wsparcia, — wniosek p. *Gniewosza* z poprawką p. *Grocholskiego* został przyjęty. Potem przedłożyła komisya wniosek, aby wys. Sejm polecił Wydziałowi krajowemu, by w właściwej drodze upomniał się o zwrot wypłaconej z funduszu krajowego zaliczki na budowę dróg krajowych w ogólnej kwocie 22,719 złr. w. a.

C. k. komisarz rządowy prostując niektóre cyfry mylnie podane w sprawozdaniu komisji wykazuje, iż kwota 22,719 złr. jest mylna, i oświadcza, iż trudno będzie żądać zwrotu po kilku latach, jeżeli kwota jaka wydana została konkurencyi na podstawie prawa i bezzwrotnie.

P. *Zuk-Skarszewski* oświadcza się przeciw żądaniu zwrotu subwencyi na drogę do Szczawnicy.

P. *Gniewosz* również przeciwny jest wnioskowi komisji, i wnosi przejście do porządku dziennego.

Mimo to wniosek komisji został przyjęty.

Rubryka XIV.: *Budowy wodne* stosownie do wniosku komisji wykreślona została z budżetu.

Do rubryki XV.: *Premia za ubicie drapieżnych zwierząt*, komisya wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić: 1) Premie za ubicie drapieżnych zwierząt znoszą się. 2) Preliminowana na ten cel kwota 1500 złr. w. a. ma być z budżetu wykreślona.

C. k. komisarz rządowy robi uwagę co do formy, że uchwała tutaj jest niedostateczną, ponieważ premia za ubicie drapieżnych zwierząt zaprowadzone są na mocy ustawy, przeto tylko na mocy ustawy mogą być zniesione.

W skutek tej uwagi przyjęła Izba wniosek komisji w formie ustawy mającej obowiązywać od 1. czerwca 1866. Na wniosek p. *Smarzewskiego* uchwalono oraz przeznaczyć na tę rubrykę z uwzględnieniem terminu do 1. czerwca r. b. kwotę 500 złr.

Do rubryki XVI.: *Różne przypadkowe* uchwalono: pozycyę obławy na włóczęgów po kraju w kwocie 270 złr. wykreślić z budżetu, zaś zatrzymać pozycyę 300 złr. na utrzymanie i ustawienie słupów granicznych. Pozycya 2000 złr. na wydatki różne nie oznaczone została wykreślona, ponieważ Wydziałowi krajowemu ma być dana do dyspozycyi suma 30,000 złr. na nieprzewidziane wypadki.

Dalej stawia komisya budżetowa wniosek: Wysoki Sejm uchwali: Poleca się Wydziałowi krajowemu, by sumę 18,744 zł. 4 c. niesłusznie przez fundusz krajowy na kosza podróży dla urzędników przy wyborach posłów wypłaconą, ze skarbu państwa na rzecz funduszu krajowego odebrał.

Po oświadczeniu c. k. komisarza rządowego, że pomieniona kwota rzeczywiście należy się funduszowi krajowemu ze skarbu państwa, wniosek komisji został przyjęty.

W końcu uchwalono w rubryce XVII.: „Na nieprzewidziane wypadki dla Wydziału krajowego“ w skutek uchwały Sejmu z dnia

1. marca 1866 sumę 30.000 złr. i tytułem „dopłaty na podwoły“ 6000 złr., razem 36.000 złr.

Przedłożono potem nagłą wniosek p. *Kabata*, ażeby ustawy krajowe i rozporządzenia władz krajowych ogłaszane były w języku polskim, z tłumaczeniem w razie potrzeby na język ruski lub niemiecki. Wniosek ten bez drukowania odesłany został do Wydziału krajowego.

Posiedzenie zamknięto o godzinie 2½ po południu. Przyszłe posiedzenie w sobotę o godz. 12tej w południe. Porządek dzienny: Dalsze rozprawy nad budżetem. Sprawozdanie komisji administracyjnej o ustawie drogowej.

Lwów, 13. kwietnia. (Ofiary dobroczynne.) Na korzyść dotkniętych głodem wpłynęły następnie dalsze datki:

Od dyrekcji stowarzyszenia czynnej miłości bliźniego we Lwowie 78 złr. 80 c. w. a. zebrane przez pp. Jana Schmidta i Franciszka Motylewskiego między członkami stowarzyszenia.

Za pośrednictwem c. k. Namiestnictwa 245 złr. 68 c. w. a., jako czysty dochód z koncertu urządzonego na korzyść dotkniętych głodem przez c. k. naczelnika powiatowego w Rzeszowie, oraz 50 złr. w. a. nadesłane przez c. k. ministerstwo stanu jako dar osoby, niechęcej być wymienioną.

Centralna komisja podaje te czyny szlachetne z wyrazem należytej dla szanownych dawców podziękki, do publicznej wiadomości. Z centralnej komisji zapomogi.

Wiedeń, 12. kwietnia. (Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.) Najjaśn. Pan przyjmował wczoraj przed południem nowomianowanego nadzupana hr. Pache na osobnej audyencji, i tenże w obecności węgierskiego kanclerza nadwornego hr. Majlatha złożył przysięgę w ręce Najjaśn. Pana. W południe Najjaśn. Pan przyjmował hr. Mensdorffa, ministra stanu hr. Beleredi i ministra wojny Francka. Przedwczoraj o godz. 6tej wieczorem Najjaśn. Państwo odbyli przejazd w Praterze, która trwała do godziny 5mej. — Wczoraj o godzinie 10tej przed południem odbyło się z polecenia Najjaśn. Pana w kościele parafialnym burgu uroczyste nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Cesarzowej Marji Ludwiki. Wezwani na tę uroczystość pp. oficerowie, jenerałowie, szambelani, dygnitarze dworu i państwa, ciała dyplomatyczne i panowie ministrowie zgromadzili się w wielkiej sali burgu, poczem ukazał się Najjaśn. Pan w towarzystwie ochmistrza dworu i mistrza obrzędów, jenerał-adjutanta hr. Creunneville, Arcyksiążąt Ludwika Wiktora, Albrechta, Wilhelma, Rainera, Leopolda, Zygmunta, Wielkiego Księcia Toskańskiego, księcia Girgenti i dworu. Dalej postępowała Najjaśn. Pani z Arcyksiężniami i dworem. Wojsko wyruszyło w paradzie. Orszak udał się do kościoła, gdzie wszyscy wymienieni byli obecni na nabożeństwie.

Posel saski baron Konneritz był przyjmowany wczoraj w południe przez ministra spraw zewnętrznych hr. Mensdorffa i miał z nim dłuższą konferencyę. W godzinę później był przyjmowany posel bawarski hr. Bray-Steinburg. Arcybiskup hr. Ledochowski odjechał wczoraj zrana do Berlina.

Jeden z wiedeńskich dzienników, pisze *Const. Oester. Ztg.* z powodu konferencyi, która odbyć się miała w celu obmyślenia środków pieniężnych na wszelki wypadek, oświadcza, iż nie miano wcale zamiaru wydawać bon skarbowych, owszem zapewniają, że wcale zamiaru wydawać bon skarbowych, owszem zapewniają, że prokuratorya państwa otrzymała polecenie ścigać sądownie dzienniki, któreby przypisywały rządowi zamiar tak niebezpieczny.

Nie znamy dróg, których administracya państwa ma się chwycić na przypadek wojny, ale to wiemy, że prokuratorya państwa nie otrzymała polecenia wyżej wspomnianego.

Polecenie nawet w tak ogólnem pojęciu udzielone prokuratoryi państwa nie miałyby żadnego znaczenia, a jeszcze mniej podstawy prawnej i przekonani jesteśmy, że cała austriacka prasa peryodyczna powstałaby z oburzeniem, gdyby np. rząd wytoczył postępowanie sądowe przeciw artykułowi *Wanderera* z 8. b. m. w którym przedstawiono wydanie bon skarbowych jako środek najmniej szkodliwy, a nawet go doradzano. Jesteśmy także przekonani, że rząd nie potrzebowałby wzywać pomocy sądowej przeciw rozumowaniom peryodycznej prasy krajowej względem operacyi finansowych państwa, ponieważ ta okazując tyle patriotycznego austriackiego uczucia, przestanie bez wątplenia mówić o zamierzonych środkach finansowych, ile że wieści tego rodzaju bądź faktyczne, bądź nieprawdziwe, bywają niekiedy bardziej dla dobra państwa niebezpieczne, jak rozgłaszanie wiadomości o operacyach wojskowych.

Czynności sejmów krajowych.

Węgierska izba deputowanych zajmowała się na posiedzeniu swoim z 11. b. m. sprawdzaniem wyborów, przyczem proponowano i przyjęto przeciw Jędrzejowi Pethe śledztwo, a przeciw Franciszkowi Sipos unieważnienie wyboru. Następnie załatwiono także sprawę deputowanego Decseya, którego wybór został w końcu zwalony. Przyszłe posiedzenie naznaczono na dzień następny.

Z Pragi otrzymała *Debatte* doniesienie, że *adres sejmku czeskiego względem rewizyi ordynacyi wyborczej* został tam podpisany w niedzielę w południe w biurze marszałka krajowego, a mianowicie podpisali go Jego Excel. marszałek krajowy hr. Rothkirch, jego zastępca, burmistrz Dr. Bielsky, i trzech członków wydziału weryfikacyjnego, hrabia Wratisław, radzca Bibos i Dr. Reichert. *Debatte* dowiaduje się, że adres ten nadszedł już nawet do Wiednia i ma być za pośrednictwem c. k. ministerstwa stanu przedłożony Najjaśn. Panu.

Z Czerniowiec donoszą, że najwyższem postanowieniem z 28. marca r. b. raczył Najjaśn. Pan najlaskawiej zatwierdzić uchwalony przez sejm bukowiński na rok 1866 dodatek krajowy w kwocie 65 c. od każdego złotego reńskiego stałych podatków z wyjątkiem dodatku wojennego, a mianowicie 10 c. na fundusz krajowy, a 55 c. na fundusz indemnizacyjny.

Kronika.

(Rozprawy ostateczne w lwowskim c. k. sądzie krajowym.) *Lichwa* Taube Menkes, zamężna Liebergall ze Lwowa, żona kupca, 40 lat licząca, i Izraelitka nigdy nie karana, skazana została na rozprawie ostatecznej w dniu 10. b. m. (prezyd. radzca sądu krajowego p. Kolasiński, oskarz. zastępca prokuratora państwa p. Buszak, obrońca p. adw. kraj. Dr. Rappaport) za lichwę i oszustwo na 7 dni aresztu i karę pieniężną w kwocie 5 złr., lub w razie niemożności zapłacenia jeszcze na 8 dni aresztu. Obżalowana założyła rekurs. Na tę rozprawę publiczność zgromadziła się bardzo licznie.

Kradzież. Jakób Rusinkiewicz, czeladnik szewski ze Lwowa, 26 lat, stanu wolnego, obrz. rz. kat., od roku 1856 już 7 razy karany za kradzież (ostatnim razem 2letnim ciężkim więzieniem), a raz uwolniony z braku dowodów, przyznał się i przekonany został, że w kilka dni po wyjściu z więzienia w październiku 1865 skradł we Lwowie ze strychu zamkniętego na kłódkę którą oderwał, rzeczy wartości 23 złr. Do tej kradzieży nie przymusiła go bieda, ponieważ był zdrow i zdolny do pracy. Zeznaje że do tej kradzieży namówił go karany już 2 razy za kradzież wyrobnik Ilko Wendyk z Żyrawki, 44 lat, stanu wolnego, obrz. gr. kat., który nawet podczas kradzieży czekał w pobliżu i następnie odebrał rzeczy od niego, zapłaciwszy mu 1 złr. a conto, czemu jednak Wendyk zaprzecza stanowczo. Rusinkiewicz na rozprawie ostatecznej w d. 11. b. m. skazany został na 5 lat ciężk. więzienia (prokuratorya proponowała 6 lat), Wendyk zaś został uwolniony dla braku dowodów (prezyd. radzca sądu kraj. p. Kolasiński, oskarz. zast. prok. państwa p. Lewicki, obrońca p. adw. kraj. Dr. Białokórski).

(Rozprawy ostateczne w przyszłym tygodniu odbyć się mające.) Dnia 16. b. m.: Hawrysz Kasia, kradzież; Stefanów Iwan, kradzież; Ofik Eleonora, kradzież. D. 17. b. m.: Hell Dymtro, kradzież; Byszko Dymtro, kradzież; Borys Wasyl i spółnicy, kradzież; Stasiuk Stefan i spółnicy, kradzież; Malutka Stefan i spółnicy, kradzież.

(Uregulowanie płacy katów w Galicyi) nastąpiło w skutek najwyższego rozkazu w roku 1790; mocą którego ustanowiono w Galicyi czterech katów. Z tych, przeznaczony do stolicy z obowiązkiem pełnienia służby czyszciciela miasta otrzymał wolne mieszkanie, dozwolono aby rzemiosło było w jego rodzinie dziedziczne, i wyznaczono płacę 200 złr. tudzież dochody z podatku miłowego i konsumcyjnego i według okoliczności także wynagrodzenie dla parobka. Pensyi odmówiono mu, jednak dozwolono w późnym wieku wyręczać się synem lub uzdolnionym pomocnikiem za pozwoleniem władz. W razie słusznego nieukontentowania wolno było pozbawić kata obudwu jego rzemiosł. Kat był obowiązany wykonywać wszystkie kary bezpłatnie i przysposobić na swego następcę najstarszego syna i nadto drugiego syna lub innego młodzieńca, od którego jednak obowiązku inni trzej kaci na prowincyi byli uwolnieni. Ci oprócz prawa dziedzictwa w obu rzemiosłach i wolnego mieszkania pobierali po 100 złr. rocznie i nadto zwracano im koszta podróży. Wszyscy dawni kaci zostali oddaleni, mogli jednak być przyjmowani za dozerców więziennych itp. lub pozostać w innych miejscach jako rusznikarze. W latach następnych służba katów w Galicyi została urządzona w sposób zupełnie inny.

(Kradzież w kościele.) W nocy z 12. na 13. b. m. złodzieje wyłamali drzwi boczne w cerkwi Ś. Mikołaja przy ulicy Żółkiewskiej i skradli skarbonek z 4 złr., dwa lichtarze i kłódkę.

(Związek telegraficzny między starym a nowym światem) przez Syberyę i cieśninę Berynga przyjdzie z czasem niezawodnie do skutku. Rząd rosyjski który swoje linie telegraficzne rozszerzył już z europejskiej Rosyi przez Ekaterynburg, Tumen, Omsk, Tomsk i Irkuck do Kiachty na wschód jeziora Bałkańskiego, przedłuży je do Nikolajewsk, nad ujściem Amuru, a tam linia ta będzie połączona z projektowaną, która prowadzić będzie przez cieśninę Berynga do linii istniejących już w Oregonie i Kalifornii.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

(*Kolej lwowsko-czerniowiecka.*) Organ rzeczonożego towarzystwa kolei ogłasza rozpisanie dalszej opłaty 35 proc. na spłacone dotąd w kwocie 65 proc. akcy. Pierwsza rata 15 proc. w kwocie 30 złr. w srebrze, ma być zapłacona najdalej do 10. maja 1866; reszta 20 proc. uzupełniających kwotę akcyi, nie będzie żądana przed lipcem 1866; wszelako pozostawia rada administracyjna kazdemu akcyonaryuszowi do woli wpłacić każdego czasu całą akcyę; opieszalym zaś zagraża doliczeniem podług statutów 6 proc. za zwłokę.

(*Na galicyjskiej kolei Karola Ludwika*) podwyższony został dodatek na ażyo zacząwszy od 15. kwietnia r. b. na 3 proc.

— Administracye kolei żelaznych badenkich i palatynatu reńskiego postanowiły zaprowadzić także taryfę pfennikową na wszystkich stacyach, i Wirtemberg ma wkrótce pójść za tym przykładem.

— W guberniach podolskiej, wołyńskiej i kijowskiej jest obecnie do 150 fabryk cukru, które wyrabiają 3 miliony pudów cukru w wartości 24 mil. r. sr.

Ostatnia poczta.

Peszt, 12. kwietnia. „Sürgöny“ zaprzecza doniesieniu „Wanderera“, że rząd zarządził powstrzymanie objawów zaufania do sejmku krajowego i Deaka.

Berlin, 12. kwietnia. „Nordd. Allg. Ztg.“ pisze: W sprawie p. Waldersee musi być żądane odpowiednie zadość uczynienie i może być spodziewanem. Waldersee posiadał tylko wszędzie prawie pozwolone pisemne notatki.

„Kreuz. Ztg.“ pisze: Powodem, że w ostatnich czasach nadano orderzy postom rządów niemieckich tu uwierzytelnionych był ich udział przy zawarciu niemiecko-włoskiego traktatu handlowego.

Poczdam, 12. kwietnia. Małżonka Następcy tronu powiła dziś zrana Księżniczkę.

Paryż, 12. kwietnia. „Patrie“ pisze: Zapewniają, że taxa uwolnienia od wojska na rok 1866 znizona została z 2300 na 2100 franków.

Ateeny, 7. kwietnia. Wybuchy wulkaniczne pod Santorinem ustały już zupełnie. W prowincjach nadgranicznych wzmaga się rozbojństwo.

Nowy York, 31go marca. Izba reprezentantów odrzuciła wniosek Stevensa względem opodatkowania wywozu bawelny. Zarządzono rozwiązanie wszystkich korpusów ochotniczych w Kanadzie.

TEATR.

Dziś (przedst. niem.) „Lucrezia Borgia“ wielka opera w 3 aktach.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13 kwietnia.

Hotel George: PP.: Książę Sanguszko W., z Tarnowa. — Hr. Badeni W., z Suchorowa. — Hr. Michałowski T., z Krakowa. — Grocholski K., z Rożysk. — Horodyski T., z Krogulca. — Zurawski A., z Horbacz.

Hotel Langa: Bar. Horoch E., z Piskorowic. — Pflaume W., c. k. podporucznik, z Leutschau. — Zorn F., c. k. podporucznik, z Rima Szombath.

Hotel angielski: Nowosielecki J., z Przemyśla. — Paszkowski F., z Krakowa. — Pięścirowski R., z Kuźmina. — Szeliski K., z Chodaczkowa wiel. — Tyszkowski A., z Trójcy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13 kwietnia.

PP.: Hr. Komorowski P., do Bilinki. — Hr. Zamojski H., do Rosyi. — Bar. Wilczek H., do Samokłsk. — Kutkowski A., do Hawłowic. — Falkowski M., do Głuchowa. — Jackowski M. i Rakowski A., do Rosyi. — Mie-

rzyński R., do Baryłowa. — Rubczyński W., do Stanina. — Herenzl J., c. k. porucznik, do Koszyc.

Spstrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 13. kwietnia 1866.

Table with 6 columns: Pora, Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum., Stopień ciepła według Reaum., Stan powietrza według wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery.

Łość deszczu 3.84.

Kurs Lwowski.

Dnia 13 kwietnia.

Table with 4 columns: Dukat holenderski, Dukat cesarski, Polimperyał zł. rosyjski, Rubel srebrny rosyjski, Talar pruski, Polski kurant i pięciopolówka, Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł., Galicyjskie obligacye indemnizacyjne, 5% Pożyczka narodowa, Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 13. kwietnia.

Table with 3 columns: 5% Metaliki, 5% pożyczka narodowa, Losy z 1860 roku, Akcyje banku wiedeńskiego, Londyn, 10 funtów szterlingów, Srebro, Dukat pojedynczy.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 11. kwietnia

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

Table with 4 columns: A. Państwa, A. Austr. wal. po 5%, zwrotny po 5%, Z. pożyczki narod. z proc., Pożyczka w srebrze z 1864, Z r. 1851 ser. B. po 5%, Metaliki po 5%, Metaliki z proc. od maja do listopada, dttc. po 4 1/2%, dttc. „ 4%, dttc. „ 3%, dttc. „ 2 1/2%, dttc. „ 1%, Przez do wyl. z r. 1839, Przez do wyl. z r. 1839, Przez do wyl. z r. 1854, Przez do wyl. z r. 1860, Przez do wyl. z r. 1860, Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 zł., Lanty Como po 42 lir. aust., Wylos. obl. dawn. długu państ., Przez do los. obl. daw. długu państ. proc. w kraju, dttc. z procent. za granicą, B. Krajów koronnych, Niższej Austrii, Wyż. Aust., Salzburg, Czech, Morawii, Śląska, Styryi, Tyrolu.

Table with 4 columns: Kar., Krainy i Wyb., Banatu Tem., Kroacyi i Sławonii, Galicyi, Siedmiogrodu, Bukowina, Z klauzulą wylos. w r. 1867, Banat Temesz., Lomb. wen. poz., Dług Tyrolu, Dług Salzburga, Dług Krainy, Gal. d. zw. z r. 1866, 2. Stan oblig. domestykaln., 3. Akcyje, Banku narodowego, Inet. kred. dla handlu, Niż.-aust. tow. eskom., Banku anglo-austriackiego, Pólm. kol. po 1000 zł. m. k., Tow. kolei żel. państwa, Polud. kolei państw., lomb. wen. i central.-włoskiej, Kol. Ces. Elżbiety, Kol. Ekar. Lud., Lwowsko-czerniow., Uprzyw. czeska, Felud.-pólm.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k., Kofei Cisy, Kol. Preszb. Tyrn. l. emi., po 200 zł. m. k.

Table with 4 columns: dttc II. emis. po 200 zł. m. k., Kolej Budehradzka, Kolej Aussig.-Ciepl., Kol. Bern. Ross., Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a., Austr. towarz. żegl. par., Lloyd a Tryeście, Tow. młyn. par. w Wied., Powsz. austr. Tow. gaz., Mostki lańc. w Peszcie, 4. Listy zastawne, Banku narod., Banku (na 12 m. 5%), Gal. Tow. kred. w w. a., Węgier. Towar. ziemskie, 5. Obligacye z prawem pierwszeństwa, Kolej Elżbiety, Emsis. z r. 1862, Tow. austr. kol. państwa, Kol. Lom. wen. po 500 fr., Kol. półn. po 100 zł. m. k., Kol. Glogn. po 100 zł. m. k., Uprzyw. czeska kol. zach., Felud. półn. kolei kom. po 5% za 100 zł., Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.

Table with 4 columns: Tow. żegl. par. na Dun., Lloyd a za 100 zł. m. k., 6. Losy, Inst. kred. dla handlu, Tow. żegl. par. na Dun., Poż. Trye. po 100 zł. m. k., Pożycz. miasta Budy, Esterhazego, Palma, Palfiego, Clarego, St. Genois, Windischgrätz, Keglevicha, Fundacya szpital. Arcyksięcia Rudolfa, Wexle, Amsterdam, Augsburg, Berlin, Wrocław, Frankfurt, Genua, Hamburg, Lipsk, Liwurna, Londyn, Lugdun, Medyolan, Marsylia, Paryż, Praga, Fryest, Wenecya, Kurs złota, Bukareszt, Konstantynopol, Kursy ces. men., dttc. pełnej wagi, Korona, 20frankówka, Rosyjski imperyał, Talar związkowy, Srebro, Kurs korony w c. k. kasach